

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจและหน้าที่ในการวางแผนและดำเนินการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามให้แต่ละท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการศึกษา ดังจะเห็นได้ว่าในปี ๒๕๐๐ กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งจังหวัดต่าง ๆ ขึ้นเป็นหน่วยรวมทั้งหมด ๑๒ หน่วย เรียกว่า "คณะหน่วยว่าภาคศึกษา" โดยให้ผู้ตรวจการศึกษามีอำนาจและหน้าที่ในการวางแผนการศึกษาในเขตการศึกษาและ เป็นผู้ประสานงานกับกรม จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนการวัดผลการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคงให้แต่ละโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ ต่อมาปี ๒๕๑๐ กรมวิสามัญศึกษาได้มอบอำนาจให้ภาคศึกษาเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการวัดผลการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น^๒ เพื่อปรับปรุงการวัดผลในแต่ละภาคการศึกษาให้มีมาตรฐานดีขึ้น ส่วนการวัดผลการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนกวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และทั่วไป กรมวิสามัญศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการ ในนาม กระทรวงศึกษาธิการ^๓

^๑ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ ๒๔๓๕-๒๕๐๗, พิมพ์เป็นที่ระลึกในวันครบเจ็ดสิบสองปีของกระทรวง วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๐๗ (พระนคร:คุรุสภา, ๒๕๐๗), หน้า ๔๘๐-๔๘๓.

^๒แผนพัฒนาการศึกษาภาคการศึกษา ๕ ปี ๒๕๑๔-๒๕๑๘, หน้า ๓๘. (อัคราเนา).

^๓กรมวิสามัญศึกษา, คำชี้แจงระเบียบวัดผลชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ม.ป.ศ. ๒๕๐๖, (พระนคร: คุรุสภา, ๒๕๐๗), หน้า ๖-๗.

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏทางค่านักผลการศึกษาจะเห็นว่าการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในแต่ละภาคการศึกษาดำเนินการสอบ โดยเป็นผู้ออกและตรวจข้อสอบเอง เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่ผู้ตรวจการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาได้วางแผนไว้ ส่วนการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นทุกภาคการศึกษาจะต้องสอบโดยใช้ข้อสอบที่กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ออกรวมกันทั้งแผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลปะ และแผนกทั่วไป โดยถือว่าข้อสอบมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นข้อสอบมาตรฐานสำหรับวัดผลผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคน ฉะนั้นจากข้อความดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจและคิดว่าผลการศึกษาสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งออกข้อสอบและตรวจข้อสอบโดยภาคการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับจะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกัน และจากการศึกษาหาความสัมพันธ์ของคะแนนสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ทำให้สามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จากคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้ ซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการแนะแนวทางการเรียนต่อและลดอัตราการตกซ้ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะ

๑. ต้องการทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ของแต่ละภาคการศึกษาในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคะแนนรวมในแต่ละภาคการศึกษา
๒. สร้างสมการถดถอยเพื่อใช้ในการทำนายผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้คะแนนสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นตัวทำนาย ในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคะแนนรวมในแต่ละภาคการศึกษา

๓. ต้องการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคะแนนรวมในระหว่างภาคการศึกษาทั้ง ๑๒ ภาคการศึกษา
๔. ต้องการศึกษาวาผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในแต่ละภาคการศึกษา ควรจะได้คะแนนในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคะแนนรวมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เท่าใด

สมมุติฐานของการวิจัย

๑. ผลการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคะแนนรวม มีความสัมพันธ์กับผลการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในหมวดวิชาเดียวกัน ในทุกภาคการศึกษา
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ระหว่างภาคการศึกษา ในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคะแนนรวม แตกต่างกัน

ขอบเขตและข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตและข้อตกลงเบื้องต้นดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือคะแนนสอบไล่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๑๒ และคะแนนสอบไล่ของนักเรียนกลุ่มเดียวกันนี้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ จำนวน ๑๕๐๕ คน เป็นนักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ ภาคละ ๓๕ คน แผนกศิลปะ ภาคละ ๓๕ คน ใน ๑๑ ภาคการศึกษา และเป็นนักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ ๓๕ คน แผนกศิลปะ ๓๕ คน เท่านั้น ในภาคศึกษา ๕
๒. การวิจัยเรื่องนี้ไม่พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ สถานะทางเศรษฐกิจ และตัวแปรอื่น ๆ ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของนักเรียนแต่ละคน

นำมาใช้เป็นประชากร

๓. ผลการเรียนรู้การสอนในแต่ละภาคการศึกษาสามารถวัดได้จากคะแนนสอบไล่นักเรียน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

คะแนนที่นำมาวิเคราะห์ในการทำวิจัยเรื่องนี้ เป็นผลการสอบไล่นักเรียนที่มาจากข้อสอบที่ยังไม่เคยมีการวิเคราะห์ว่าเป็นข้อสอบที่เป็นมาตรฐานหรือไม่ ซึ่งอาจจะเป็นผลทำให้เกิดความไม่สมบูรณ์ในการวิจัยได้ แต่อย่างไรก็ตามข้อสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีความเชื่อถือได้พอสมควร และเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา จากการที่ได้มีการทำวิจัยแล้วว่าคะแนนสอบไล่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนชั้นมหาวิทยาลัยได้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทของ น. วิวัฒน์พรหมสาขา ณ สกลนคร วิทยานิพนธ์ นพวงศ ณ อยุธยา วาสนา พานิชการ วิรัตน์ วะทยานุกร สายหยุด เขียวคอกน้อย และ หรรษา สหายทอง คูบรรณานุกรม) จึงได้มีการพิจารณาว่าควรจะนำผลการสอบไล่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ข้อสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในแต่ละภาคการศึกษา ได้มีการปรับปรุงเพื่อให้ได้มาตรฐานอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้พอจะเชื่อถือได้ว่าคะแนนที่นำมาใช้ประกอบการวิจัยครั้งนี้ น่าจะมีความเชื่อถือได้

คำจำกัดความ

ส่วนกลาง หมายถึงภาคการศึกษาหนึ่ง ซึ่งได้แก่จังหวัดพระนคร ธนบุรี

คะแนนรวม หมายถึงคะแนนรวมของทุกหมวดวิชา

ผู้ประสบความสำเร็จในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ หมายถึงผู้ที่สอบไล่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกวิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ ได้คะแนนรวมทั้ง ๕๐ % ขึ้นไป